

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ
ΔΥΟ ΖΟΓΓΡΑΦΟΙ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΚΑΤΑΛΕΥΚΟΣ / ΥΠΟΘΕΣΗ .1

ΔΥΟ ΖΩΓΡΑΦΟΙ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία
Πεζογραφία – 416

Δημήτρης Καμπουράκης, Δύο ζωγράφοι
Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος
Σχεδιασμός εξωφύλλου: Πάρις Μέξης
Επιμέλεια-Διόρθωση: Ιωάννα Ανδρέου
Σελιδοποίηση: ΦΑΣΜΑ ΑΦΟΙ Καπένη Ο.Ε.

Φιλμ-Μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση
Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)
και Δημήτρης Καμπουράκης, Αθήνα, 2017

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Ιούνιος 2017
Κ.Ε.Τ. Α984 Κ.Ε.Π. 478/17
ISBN 978-960-16-7238-0

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,
ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ

ΔΥΟ ΖΩΓΡΑΦΟΙ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΕΝΑ

Ο ΣΠΑΣΜΕΝΟΣ ΑΥΧΕΝΑΣ του άντρα άφηνε το κεφάλι του να γέρνει παράταιρα στο πλάι, σαν κούκλα που κάποιο επιθετικό παιδί τής είχε εξαρθρώσει τον λαιμό. Παρ' όλα αυτά, ήταν ένας αρχοντικός, σχεδόν όμορφος νεκρός. Ξαπλωμένος πάνω στο παλιό σιδερένιο κρεβάτι, ο τακτικός καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Δημήτριος Μαγγελάνος έμοιαζε να κοιμάται με ανοιχτά μάτια. Η εικόνα του δεν είχε τίποτα το τρομακτικό, αντιθέτως απέπνεε μια αίσθηση ηρεμίας. Ένας παπάς θα έλεγε ότι ο εξηνταπεντάχρονος άντρας έφυγε με τη συνείδησή του ήσυχη. Ένας καλλιτέχνης θα έβρισκε στην εικόνα του την απόδειξη ότι ο θάνατος δεν είναι παρά ένας μακρύς, ήσυχος ύπνος γεμάτος όνειρα. Κι ένας ιατροδικαστής θα γνωμάτευε ότι ο άνθρωπος αυτός είχε διαβεί το κατώφλι του θανάτου δίχως να προλάβει να βιώσει τον τρόπο του τέλους, μέσα σ' ένα ασυνείδητο δισεκατομμυριοστό του δευτερολέπτου.

Τα λευκά, σχετικά μακριά μαλλιά του μισοσκέπαζαν τα ορθάνοιχτα γυάλινα μάτια του, αλλά ούτε αυτό αλλοίωνε την ευγένεια της φυσιογνωμίας του. Ανασηκωμένος ελαφρά στο προσκέφαλο, ο καθηγητής έδινε την εντύπωση ότι είχε ταξιδέψει για τον άλλο κόσμο πάνω σ' ένα σύννεφο

γαλήνης. Μόνο μια μικρή γραμμούλα αίματος που είχε τρέξει από το αριστερό ρουθούνι ως τα χείλη του έδινε στη σκηνή μια νότα αγριότητας. Της έδινε όμως και ένα κάποιο χρώμα στο ημίφως του παμπάλαιου δωματίου με τα μισόκλειστα παντζούρια, σαν παλιά ασπρόμαυρη φωτογραφία που κάποιος καλλιτέχνης έχει πειράξει, προσθέτοντας στην επιφάνειά της μ' ένα πινελάκι ζωγραφικής λίγο βαθύ κόκκινο.

Η κυρα-Σταυρούλα, ιδιοκτήτρια του παλιού οικήματος που λειτουργούσε ως ξενοδοχείο πέντε δωματίων, ακούμπησε στον εξωτερικό τοίχο τον κουβά με τη σφουγγαρίστρα της κι έψαξε στην τσέπη της ποδιάς της. Έβγαλε μια αρμαθιά κλειδιά, διάλεξε ένα, το πέρασε στην κλειδαριά της ξύλινης πόρτας του δωματίου νούμερο τέσσερα και προσπάθησε να ξεκλειδώσει. Χωρίς ιδιαίτερη έκπληξη, διαπίστωσε ότι ο ένοικος του δωματίου δεν είχε κλειδώσει. Συνηθισμένα πράγματα, πίνουν αποβραδís και μετά ξεχνάνε να ασφαλιστούν στοιχειωδώς, καταρρέοντας στο κρεβάτι τους. Η γυναίκα έπιασε το χερούλι της πόρτας, άνοιξε προσεκτικά και κοίταξε διστακτικά προς τα μέσα. Η Σταυρούλα ήταν ιδιοκτήτρια, ρεσεψιονίστ, λογίστρια, καθαρίστρια, μαγείρισσα του πρωινού και πλύστρα των ασπρόρουχων της μικρής ξενοδοχειακής επιχείρησης που κρατούσε με τον άντρα της. Οπουδήποτε αλλού, το παμπάλαιο κτίσμα με τα ψηλοτάβανα δωμάτια και τα μετακατοχικά έπιπλα θα είχε κατεδαφιστεί. Στο μικρό νησί, όμως, την έκανε ακόμα τη δουλειά του. Όσοι κατέφταναν εκεί και ζητούσαν να πιάσουν δωμάτιο δεν είχαν ούτε λεφτά ούτε απαιτήσεις. Τους αρκούσε που τα στενά μπαλκονάκια είχαν φάτσα τον μόλο του λιμανιού κι έβλεπαν το ηλιοβασίλεμα. Επίσης εκτιμούσαν ιδιαιτέρως το ζυμωτό ψωμί και το χειροποίητο γλυ-

κό του κουταλιού που τους σέρβιρε για πρωινό η κυρα-Σταυρούλα. Το πρωινό, που είχε προστεθεί στις υπηρεσίες του ξενοδοχείου τα τελευταία χρόνια, σερβιριζόταν στο καφενείο-ταβέρνα που στεγαζόταν στο ισόγειο. Στην ξεθωριασμένη ταμπέλα του έγραφε «Καφενείον η Καλή Καρδιά» και το δούλευε ο άντρας της κυρα-Σταυρούλας, ο καπετάν Ευθύμης.

Η γυναίκα άνοιξε περισσότερο την πόρτα και προσπάθησε να διακρίνει αν υπήρχε άνθρωπος μέσα. Ο καθηγητής σηκωνόταν νωρίς το πρωί, όμως αυτή τη φορά ήταν περασμένες έντεκα και δεν είχε φανεί. Ίσως είχε βγει βόλτα χωρίς να τον πάρει χαμπάρι. Αλλά δίχως να πάρει πρωινό; Δίχως να πιει καφέ; Περίεργο.

«Είστε μέσα, κύριε Δημήτρη;» ρώτησε δυνατά, χωρίς να πάρει απάντηση.

Προχώρησε ένα βήμα προς το εσωτερικό του δωματίου, σέροντας πίσω της τα σύνεργά της: σκούπα, κουβά, σφουγγαρίστρα και μπουκάλια με απορρυπαντικό. Τα μάτια της, θαμπωμένα από το εξωτερικό φως, άργησαν να προσαρμοστούν στο μισοσκόταδο του δωματίου. Και τότε το βλέμμα της έπεσε στο κρεβάτι. Πλησίασε παραξενεμένη, αλλά διόλου φοβισμένη. Στάθηκε πάνω από τον νεκρό και τον περιεργάστηκε. Η κυρα-Σταυρούλα ήταν παλιά στην πιάτσα, κι έτσι ξεχώριζε αμέσως τους ζωντανούς από τους πεθαμένους. Τούτος εδώ τα 'χε κακαρώσει από ώρα, δεν υπήρχε αμφιβολία. Κι ήξερε επίσης πως ο πραγματικός φόβος πηγάζει από τους ζωντανούς, όχι απ' τους κακαρωμένους. Οι πεθαμένοι δεν πειράζουν, απλώς είναι μπελάς.

Ξεφύσησε αγανακτισμένη.

«Δε θα προλάβω να μαγειρέψω σήμερα. Τώρα βρήκε κι αυτός;» μουρμούρισε.

Πήγε ήρεμη ως την πόρτα, αναμετρώντας τις επιπτώ-

σεις του μακάβριου ευρήματός της. Κόσμος, γιατροί, αστυνομίες, παπάδες, τηλεφωνήματα στους συγγενείς στην Αθήνα... φασαρία μεγάλη χωρίς πληρωμή. Πιθανότατα θα έχανε και τις τέσσερις μέρες που είχε ήδη μείνει ο καθηγητής στο δωμάτιο. Σπάνια οι συγγενείς σκέφτονται να πληρώσουν τέτοιου είδους χρέη που άφησε ο νεκρός τους. Τα ήξερε αυτά. Στα τριάντα χρόνια που δούλευε το ξενοδοχείό της, είχε βρει δυο πεθαμένους κι άλλους δυο ετοιμοθάνατους. Ο ένας εξέπνευσε στη μεταφορά, τον άλλον τον πρόλαβαν και γλίτωσε. Επιπλέον, οι επόμενοι πελάτες αρνούνται να μείνουν σε δωμάτιο όπου το προηγούμενο βράδυ έχει πεθάνει άνθρωπος. Θα υποχρεωνόταν να το αφήσει κενό καμιά βδομάδα, μέχρι να έρθει καινούρια φουρνιά τουριστών. Η κυρα-Σταυρούλα κούνησε το κεφάλι της συγχυσμένη και βγήκε στον διάδρομο, έτοιμη για το σόου της. Μια καθωσπρέπει γυναίκα που βρίσκει έναν νεκρό πρέπει να φαίνεται σοκαρισμένη. Αλλιώς θα την πουν αναίσθητη.

Λίγα δευτερόλεπτα αργότερα, εμφανίστηκε φρικιασμένη στο πλατύσκαλο της εξωτερικής σκάλας κι έσυρε μια μακρόσυρτη κραυγή που ακούστηκε σε όλο τον οικισμό:

«Βοήθεια! Είναι πεθαμένος!».

ΔΥΟ

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ο καλύτερος άνθρωπος του κόσμου. Έχω και άσχημες συνήθειες και στιγμιαίες αναποδιές και ανθρώπινα ελαττώματα, το αναγνωρίζω. Όμως ο πραγματικός μου εαυτός δεν έχει καμιά σχέση με τον αντιπαθητικό υπερφίαλο που περιγράφουν οι επαναλαμβανόμενες συκοφαντίες των άσπονδων φίλων και εχθρών μου. Λένε για μένα: «Ο Κατάλευκος είναι μισάνθρωπος, αλαζόνας, προσβλητικός, μεμφίμοιρος, βιτριολικός, άδικος». Ψέματα. Ποτέ στη ζωή μου δεν υπήρξα άδικος. Μπορεί να διαθέτω έναν δικό μου τρόπο αξιολόγησης του καλού και του κακού, του δίκαιου και του άδικου, αλλά δε βλέπω τίποτα καταδικαστέο σ' αυτό. Αν κάποιοι ηλίθιοι γύρω μου είναι ανίκανοι ν' αντιληφθούν τη βαθύτερη αρμονία που διέπει τον κώδικα ηθικής που έχω διαμορφώσει και ακολουθώ από τα νεανικά μου χρόνια, δεν είναι δικό μου πρόβλημα αλλά δικό τους. Λένε επίσης ότι δε χάνω ευκαιρία να προκαλώ τους άλλους, κάνοντας επίδειξη εξυπνάδας και γνώσεων. Άλλη αισχρή συκοφαντία. Δεν κάνω εγώ επίδειξη, αυτοί είναι ημιμαθείς και βλάκες.

Ακούω συχνά: «Οι δημοσιογράφοι είναι καθάρματα». Άρα είμαι κι εγώ, σωστά; Αυτή η γενίκευση με εξοργίζει. Απαιτώ από τον εαυτό μου να κερδίζει τους τίτλους ευγε-

νείας του παλικαρίσια και από μόνος του, όχι από σπόντα ως μέλος κάποιας ομάδας ή κοπαδιού. Εξάλλου, μετά από σαράντα δύο χρόνια θητείας στη δημοσιογραφία, σας διαβεβαιώνω ότι το αξίωμα είναι λάθος. Έχοντας δουλέψει στους δρόμους και στις αίθουσες σύνταξης από τα είκοσι μέχρι τα εξήντα δύο μου, σας λέω ότι πρόκειται για ανόητο και γελοίο αφορισμό. Το σωστό είναι: «Οι δημοσιογράφοι είναι καθάρματα εκεί που τους παίρνει». Εμένα με έπαιρνε πάντα, τους υπόλοιπους όχι. Ιδού μια ακόμα θεμελιώδης διαφορά που με διακρίνει απ' τους υπόλοιπους του σιναφιού μου, στην οποία εδράζεται η μνημειώδης αντιπάθειά τους στο πρόσωπό μου. Θα βρείτε πολλούς λωποδύτες, υπουργούς, βιαστές, επιχειρηματίες, βουλευτές, μπάτσους ή διαρρήκτες να λένε καλές κουβέντες για μένα, δημοσιογράφους δε θα βρείτε. Οι αγαπητοί μου συνάδελφοι είναι οι πρώτοι που στραβομουτσουνιάζουν μόλις εμφανιστώ. Πριν καν τους χαιρετήσω, αρχίζουν να σιγοφιθυρίζουν μεταξύ τους σαν αγάμητες μεσόκοπες Κατίνες που βλέπουν μια νεαρή εντυπωσιακή γκόμενα να περνά από μπροστά τους.

Βάλτε στο μυαλό σας την ακόλουθη εικόνα και θα καταλάβετε πολλά. Έχετε δει στο Animal Planet ή στο National Geographic ύαινες ν' ακολουθούν κοπάδι από βουβάλια; Περιτριγυρίζουν τη μάζα των υποψήφιων θυμάτων τους από απόσταση ασφαλείας, γρυλίζοντας απειλητικά και δείχνοντας τα βρόμικα δόντια τους. Αν κάποιοι βούβαλοι κάνουν μεταβολή, βάλουν κάτω τα κεφάλια, φτιάξουν ένα τείχος με τα κέρατά τους και αντεπιτεθούν, οι ύπουλοι διώκτες εξαφανίζονται με την ουρά στα σκέλια, δίχως να νιώθουν την παραμικρή ντροπή για τη δειλή υποχώρησή τους. Αν όμως οι άτιμες ύαινες καταφέρουν να ξεμοναχιάσουν κάποιον άρρωστο γεροβούβαλο ή κανένα ανήμπορο νεογέν-

νητο που δεν μπορεί να τρέξει, πέφτουν πάνω του και τον ξεσκίζουν μπροστά στα μάτια των υπολοίπων δίχως τον παραμικρό οίκτο. Ε, λοιπόν, η κοινωνία των ανθρώπων είναι ένα κοπάδι βουβάλια και οι δημοσιογράφοι είναι οι ύαινες. Εγώ τι είμαι; Θα σας το πω ευθέως: Κάποια γενετική ιδιοτροπία το 'φερε έτσι, ώστε εγώ, ο Σεβαστιανός Κατάλευκος, να είμαι από μόνος μου όχι μία, αλλά ένα ολόκληρο κοπάδι ύαινες. Ούτε χαίρομαι ούτε ντρέπομαι γι' αυτό, απλώς αποδέχομαι τη φύση μου.

Μήπως μιλώ πολύ για μένα; Μάλλον, όμως τι άλλο μπορώ να κάνω καθισμένος μοναχός μου σ' ένα γελοίο καφεενεδάκι, ένα πρωινό του Σεπτέμβρη, σε ένα μικρό, περικλειστο νησί; Δε λέω, όμορφος ο θαλασσινός ορίζοντας, γλυκό το αεράκι που μου δροσίζει το πρόσωπο (η μετεωρολογική λέει ότι έρχονται μποφόρια), γουστόζικες οι λιγοστές τουρίστριες που έχουν ξεμείνει και κάνουν βουτιές από τον μόλο του μικροσκοπικού λιμανιού, φολκλορικά χαριτωμένοι οι βαρκάρηδες που πλένουν με θαλασσινό νερό τις βάρκες τους, όμως αυτά δεν είναι για μένα. Τι δουλειά έχει ένα τσούρμο ύαινες στο μικρό, ξεχασμένο λιμανάκι της Περγούσσας; Τι είναι η Περγούσσα; Νησάκι του Αιγαίου, μακριά από τους ακτοπλοϊκούς δρόμους και τους μεγάλους τουριστικούς προορισμούς, όπου έστειλαν τον πανίβλακα τον γαμπρό μου να κάτσει τέσσερις μήνες παριστάνοντας τον διοικητή του αστυνομικού σταθμού. Κι επειδή όπου πάει ο Όμηρος Βαρθακουλάκης (άκου όνομα, και θέλει να κάνει και καριέρα...) τρέχει από πίσω του και η χαζή η κόρη μου, βρέθηκα κι εγώ να πίνω ελληνικό καφέ σ' ένα απ' τα αρχαϊκά καφενεία της Περγούσσας, σαν να ήμουν κανένας απόμαχος της ζωής που γύρισε στο νησί του για να πεθάνει ήσυχα.

Δεκαπέντε μέρες τώρα, έχω μπαϊλντίσει στο νησάκι. Ας

όφεται η κόρη μου η Ομίχλη, που με κουβάλησε με το ζόρι για να χτίσω, λέει, μια νέα σχέση εμπιστοσύνης μ' αυτή και τον άντρα της. Αν είναι δυνατόν να χτίσω εγώ σχέση εμπιστοσύνης μ' έναν εξόφθαλμο ηλίθιο σαν τον Βαρθακουλάκη... Διότι η αλήθεια είναι ότι εγώ είμαι αυτός που δεν τον χωνεύει, ο γαμπρός μου από την πρώτη στιγμή που συναντηθήκαμε εκλιπαρεί ενδομύχως την εύνοιά μου. Την οποία φυσικά δεν του δίνω. Σιγά μη χαραμίσω τα πολύτιμα συναισθήματά μου σε κάποιον που είναι ανίκανος να ξεχωρίσει δυο γαϊδάρων άχυρα. Η Ομίχλη, βέβαια, είναι άλλη ιστορία. Της έχω τρελή αδυναμία, σχεδόν αρρωστημένη, γι' αυτό άλλωστε βρέθηκα να σαπίζω δυο ολόκληρες βδομάδες σε τούτο το κωλονήσι με τα δυο τρία σοκάκια, τα δύο ξενοδοχειάκια της κακιάς ώρας, τα τέσσερα καφεενεία που το βράδυ γίνονται ταβέρνες και τις ελάχιστες πετρώδεις παραλίες. Διότι το νησί δεν έχει τίποτα άλλο. Πριν έρθω, μπήκα στο ίντερνετ για πληροφορίες και διάβασα ότι έχει και κάτι αρχαιότητες, έναν παλαιοκυκλαδικό οικισμό με το όνομα Άβειρος, αλλά όσο κι αν έφαξα δε βρήκα καν πού είναι. Η Ομίχλη νομίζει ότι ήρθα για να αποκαταστήσουμε τις διαταραγμένες σχέσεις πατέρα-κόρης και πεθερού-γαμπρού. Τρίχες, ο μοναδικός τρόπος να εξαλειφθούν οι παρεξηγήσεις ανάμεσά μας είναι να αναγνωρίσει η κόρη μου τα λάθη της μάνας της και να διώξει από τη ζωή της αυτό το βλακόμετρο που παντρεύτηκε. Βλακόμετρο... τι ωραίες αυτές οι παλιές βρισιές, ε;

Στην πραγματικότητα, ήρθα για να δω πού έκανα το λάθος. Διότι αυτό που συμβαίνει τώρα στη ζωή της Ομίχλης, άρα και στη δική μου, είναι αποτέλεσμα ενός πελώριου λάθους μου. Άντε, παράλειψής μου. Επί χρόνια προετοίμαζα επιμελώς την κόρη μου να αντιλαμβάνεται τις πανέξυπνες παγίδες που εφευρίσκουν οι άντρες για να δε-

λεάσουν τις γυναίκες. Την έμαθα να διαβάζει και να αποφεύγει τα αριστοτεχνικά δόκανα που θα της έστηναν τα αρσενικά υψηλών προδιαγραφών, τα οποία –ως κόρη μου– ήταν νομοτελειακά προορισμένη να συναναστραφεί στη ζωή της. Ήταν όμως αδύνατο να φανταστώ ότι η άρτια εκπαιδευμένη Ομίχλη Κατάλευκου θα έπεφτε τελικά θύμα του πιο ηλίθιου άντρα που συνάντησε ποτέ. Ενός άξεστου Κρητικού μπάτσου, που την τσάκωσε με την πιο πρωτόγονη παγίδα που υπάρχει πάνω στα βουνά του νησιού του. Ενώ το κοριτσάκι μου κοίταζε ψηλά για να προφυλαχτεί από κάποια περίτεχνη ενέδρα, αυτός ο χαμένος έσκαψε απλώς μπροστά στα πόδια της έναν λάκκο, λες και είχε να κάνει με τυφλή κατσίκια. Κι όμως, πέτυχε. Και μόνο που σκέφτομαι ότι είναι ήδη έναν χρόνο παντρεμένοι, γυρίζουν τα νύχια μου και καρφώνονται οδυνηρά στα δάχτυλα των ποδιών μου.

Αποδέχτηκα την πρόσκληση της Ομίχλης έχοντας αμυδρές ελπίδες για το αποτέλεσμα. Οι δυο βδομάδες που πέρασα μαζί τους στην Περγούσσα επιβεβαίωσαν τις χειρότερες υποψίες μου. Πάντα ήξερα ότι οι ηλίθιοι έχουν την ικανότητα να κατεβάζουν στο δικό τους επίπεδο όσους συναναστρέφονται. Η μάνα μου το 'λεγε διαφορετικά: «Όποιος κοιμηθεί με τον στραβό, ως το πρωί αλληθωρίζει». Αμ δε, τα πράγματα είναι πολύ χειρότερα. Η Ομίχλη δεν κοιμήθηκε ένα βράδυ με τον Βαρθακουλάκη, κοιμάται ήδη μαζί του ενάμιση ολόκληρο χρόνο. Ναι, ναι... παντρεύτηκαν έξι μόλις μήνες μετά τη γνωριμία τους από σφοδρό έρωτα, μη χέσω. Θα ήμουν λοιπόν ευτυχής αν η κόρη μου είχε απλώς υποστεί μία μικρή βλάβη από την επαφή της με τον βλαμμένο. Η κατάστασή της θα ήταν αναστρέψιμη. Δυστυχώς, υπό τη δηλητηριώδη επήρεια αυτού του ανεγκέφαλου, η Ομίχλη έχει χαζέψει εντελώς. Έχει απολέσει κάθε ικανότη-

τα αντίστασης, είναι υποχείριό του. Ο πανίβλαξ Όμηρος Βαρθακουλάκης ελέγχει το μυαλό της σαν να την έχει υπνωτίσει, και καθοδηγεί τις πράξεις της λες και την έχει δεμένη με κλωστές μαριονέτας. Αυτές τις δεκαπέντε μέρες, έχω μείνει άναυδος από τα απανωτά περιστατικά πλήρους υποταγής της κόρης μου σ' αυτό το ανθρωπάριο με στολή. Γι' αυτό και, παρά τη βαρεμάρα μου, δεν πήρα το καράβι να φύγω απ' την Περγούσσα. Εδώ είναι το πεδίο της μάχης. Οπότε κάθομαι τώρα στο καφενείο μπροστά στον μόλο, πίνω τον τρίτο ελληνικό καφέ μου και σκέφτομαι πώς θα πλευροκοπήσω τον σιχαμένο τον γαμπρό μου, ενώ γύρω μου δε συμβαίνει απολύτως τίποτα.

Τίποτα; Ε, όχι και τίποτα. Κάτι συμβαίνει, διότι ένα γυναικείο ουρλιαχτό διέλυσε ξαφνικά την ηρεμία της περιρρέουσας ατμόσφαιρας. «Βοήθεια! Είναι πεθαμένος!» άκουσα από την κορυφή της σκάλας, ακριβώς από πάνω μου. Στράφηκα έκπληκτος και είδα μια αλλόφρονα Σταυρούλα, τη γυναίκα του καφετζή, να φωνάζει σαλταρισμένη από τον πρώτο όροφο, κουνώντας τα χέρια της σε πανικό. Πετάχτηκα πάνω, ενώ ήδη καμιά δεκαριά νομάτοι άρχισαν να συρρέουν προς το καφενείο για να δουν τι συμβαίνει. Έτρεξα κι εγώ...

ΤΡΙΑ

ΜΕ ΛΕΝΕ Όμηρο Βαρθακουλάκη και είμαι υπαστυνόμος. Ο πατέρας μου, Αντώνης Βαρθακουλάκης, από το Αρχοντάρι Ρεθύμνου, αγρότης και κτηνοτρόφος, δεν έχει ιδέα τι είναι τα ομηρικά έπη. Απλώς τήρησε το έθιμο. Όμηρο λέγαν τον πατέρα του, έτσι βάφτισε τον πρώτο του γιο, εμένα δηλαδή. Τώρα, πώς διάολο σκαρφάλωσε η αρχαιοελληνική μυθολογία στην ορεινή Κρήτη και επέβαλε το όνομα του κορυφαίου της, θα σας γελάσω. Πάντως αυτή η γραμμή κρατά τέσσερις γενιές πίσω, έτσι μου λέγαν στο σπίτι: Ο Όμηρος του Αντώνη και ο Αντώνης του Όμηρου. Εμένα μ' αρέσει τ' όνομά μου. Και το επίθετό μου μ' αρέσει, κι ας στραβομουτσουνιάζει ο πεθερός μου όταν το ακούει. Βαρθακός στην Κρήτη λέγεται ο βάτραχος. Άρα, Βαρθακουλάκης είναι ο κρητικός βάτραχος, είναι πολύ απλό. Γιατί δηλαδή, το Κατάλευκος είναι καλύτερο; Θυμίζει σώβρακο που μόλις βγήκε από διαφήμιση απορρυπαντικού στην τηλεόραση. Ή μήπως το Ομίχλη, μην ξεράσω...

Πάντα ήθελα να γίνω αστυνομικός. Δεν ήμουν άριστος μαθητής, αλλά είχα στόχο. Διάβασα, πήγα φροντιστήριο στο Ρέθυμνο, τα κατάφερα. Άμα βάλω εγώ κάτι στο μυαλό μου, δεν υπάρχει περίπτωση να μην το πετύχω. Στη Σχολή Αξιωματικών, οι συμμαθητές μου με κορόιδευαν λέγο-

ντας ότι είμαι μονοκόμματος χαρακτήρας, χωρίς δυνατότητα ελιγμών, άρα δεν πρόκειται να προκόψω στην αστυνομία, που είναι όλο ισορροπίες και υπολογισμούς. Μπούρδες. Στην πρώτη εικοσάδα των αποφοίτων της σχολής βγήκα και μια χαρά καριέρα θα κάνω στην αστυνομία, είμαι σίγουρος. Κι έπειτα, τι θα πει μονοκόμματος; Έτσι έχω μάθει εγώ στο χωριό μου, να λέω τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη. Όταν θέλω κάτι, το λέω και το κάνω απευθείας, δεν το κλωθογυρίζω δέκα ώρες. Ως τώρα, πάντως, η μέθοδος αυτή έχει αποδώσει. Ούτε στη ζωή μου ούτε στην υπηρεσία βγήκα ζημιωμένος. Κανονικότατα παίρνω τους βαθμούς μου, ο φάκελός μου είναι άφογος. Όσο για τη γυναίκα μου την Ομίχλη, έτσι την κατάφερα να με παντρευτεί. Με απευθείας επίθεση δίχως τσιριτσάντζουλες.

Στην Περγούσσα ήρθα εθελοντικά, με το πρόγραμμα ενίσχυσης της αστυνόμευσης στα μικρά νησιά κατά τη θερινή περίοδο. Τέσσερις μήνες κρατά αυτό το πρόγραμμα, από τον Ιούνιο μέχρι και τον Σεπτέμβρη. Μας παίρνουν από τις πόλεις που αδειάζουν και μας πηγαίνουν για ένα τετράμηνο στα νησιά και στις παραλίες που γεμίζουν. Μετά πάλι πίσω. Η Περγούσσα έχει διακόσιους ογδόντα μόνιμους κατοίκους, αλλά το καλοκαίρι ξεπερνά τους χίλιους. Τον Δεκαπενταύγουστο μπορεί να φτάνει και τους χίλιους πεντακόσιους. Τον χειμώνα λοιπόν, ο Αλιγάτορας, που κρατά τον αστυνομικό σταθμό, φτάνει και περισσεύει. Το καλοκαίρι, όμως, το νησί χρειάζεται παραπάνω άντρες κι έναν αξιωματικό. Ο Αλιγάτορας είναι ντόπιος, γέννημα θρέμμα της Περγούσσας. Γιώργος Παναγιωτάκης είναι το κανονικό του όνομα, αλλά ο πατέρας του είχε ταξιδέψει τη δεκαετία του '60 στην Αμερική κι όταν επέστρεψε άρχισε να λέει στους Περγουσιώτες διάφορα παραμύθια. Το πιο εντυπωσιακό ήταν ότι κυνηγούσε αλιγάτορες «at Missis-

sippi», για να πουλήσει το δέρμα τους. Έτσι, του βγήκε το παρατσούκλι. Αλιγάτορας. Ο γιος του ο Γιωργάκης ως παιδί ήταν ο μικρός Αλιγάτορας, αλλά μεγαλώνοντας κι αφού έγινε αστυνομικός κληρονόμησε αυτούσιο τον τίτλο του πατέρα του, δίχως υποκοριστικά. Όταν πρωτοήρθα και άκουσα να τον φωνάζουν Αλιγάτορα ή κύριο Αλιγάτορα, έβαλα τα γέλια. Στη συνέχεια με βόλεψε κι εμένα, διότι μέσα σε λίγες μέρες έπρεπε να μάθω δεκάδες καινούρια ονόματα. Το Αλιγάτορας το άκουσα μια φορά κι από τότε δεν το ξέχασα.

Δήλωσα την Περγούσσα για ν' αποκτήσω εμπειρία διοίκησης. Στην Αθήνα, όπου είναι η οργανική μου θέση, υπάρχουν περισσότεροι υπαξιωματικοί από απλούς αστυνομικούς και περισσότεροι ανώτατοι αξιωματικοί από ανώτερους. Κάθε συνάδελφος έχει μέσον τρεις τέσσερις βουλευτές, οι οποίοι είναι σε πλήρη ετοιμότητα για να αντιδράσουν αν ο προστατευόμενός τους μετακινηθεί από το τρίγωνο Ομόνοια-Χίλτον-Ακρόπολη. Αν υπηρετείς στην πρωτεύουσα, όπου κι αν πας, όποιον βαθμό κι αν έχεις, υπάρχουν δεκαπέντε νοματάρηδες πάνω από σένα που σε διατάζουν. Δε γίνεται δουλειά έτσι. Ούτε πρωτοβουλίες μπορείς να πάρεις, ούτε να εγγράφεις κάτι καλό στον φάκελό σου. Αν κάνεις καμιά σύλληψη της προκοπής, την καρπώνονται οι αποπάνω, κι αν γίνει οποιοδήποτε λάθος σ' όλη την ιεραρχία, το χρεώνεται εσύ. Ενώ στην Περγούσσα ασκώ διοίκηση. Θα μου πείτε, διοίκηση σε τρία άτομα όλα κι όλα; Διότι εκτός από τον Αλιγάτορα, που ήταν στο νησί, μου δώσανε δύο ακόμα αστυνομικούς για ενίσχυση. Τον Γιώργο Γκιόκα και τον Βαρθολομαίο Βαρθολομαίο, που έχει ίδιο όνομα κι επίθετο... Αυτό, πάλι, δεν είναι παλαβό; Ο Αλιγάτορας είναι κοιλαράς σαν όλους τους ντόπιους, που τον χεϊμώνει δεν κάνουν άλλη δουλειά από το να πίνουν στα κα-

φρενεία. Ο Γκιόκας και ο Βαρθολομαίος υπηρετούσαν στα ΜΑΤ και τους έφεραν εδώ για το τετράμηνο, σαν δίδυμοι είναι όταν τους δεις μαζί, καλογυμνασμένοι και τετράγωνοι. Ο Γκιόκας είναι πιο ξύπνιος, παίρνει πρωτοβουλίες, ο Βαρθολομαίος είναι λίγο ζώον, αλλά ζώο πιστό στην ιεραρχία. Αυτός είναι ο λιγοστός στρατός μου, αλλά και με τρεις μόνο άντρες μπορείς να κάνεις δουλειά αν χρειαστεί.

Φυσικά, ήθελα να κάνω και διακοπές παρέα με τη γυναίκα μου. Στο Δ' Αστυνομικό Τμήμα της Ομόνοιας είχα μπουκώσει στο ναρκωτικό, στην πορνεία και στους μετανάστες. Παλιά η Ομόνοια είχε δικό της παράνομο κόσμο, με σοβαρά εγκλήματα και αδικήματα. Ένας ευσυνείδητος αστυνομικός μπορούσε να κάνει καριέρα στην πλατεία. Τώρα ξεφτιλίστηκε κι αυτή, κυκλοφορούν μόνο Αλγερινοί που πλακώνονται μεταξύ τους, ετοιμοθάνατα βαποράκια και Αλβανές πουτάνες. Ως και οι πορτοφολάδες εξαφανίστηκαν, ποιος κυκλοφορεί στις μέρες μας με γεμάτο πορτοφόλι για να του το σουφρώσουν; Οι δρόμοι είναι γεμάτοι κακομοίρηδες και μπατίρηδες. Τέσσερα χρόνια υπηρετώ στην Ομόνοια και την έχω ήδη σιχαθεί. Οπότε είπα να κάνω ένα τετράμηνο σ' ένα απομακρυσμένο νησάκι μαζί με την Ομίχλη. Νιόπαντροι είμαστε άλλωστε, τώρα κλείνουμε έναν χρόνο γάμου, καταλαβαίνετε... Η Περγούσσα ήταν ό,τι έπρεπε για μας, μπας και καταφέρουμε να κάνουμε και κανένα παιδί. Τους τρεις πρώτους μήνες περάσαμε ζάχαρη, αλλά τέλος Αυγούστου η γυναίκα μου είχε τη φαινή ιδέα να καλέσει τον ηλίθιο τον πατέρα της. Τι να πω...

Το χειρότερο πράγμα που μπορεί να συμβεί σ' έναν κανονικό άνθρωπο είναι να βρεθεί ξαφνικά στον δρόμο του ένας τύπος σαν τον Σεβαστιανό Κατάλευκο. Μέχρι να πει κύμινο, θα του έχει διαλύσει την ώρα, τη μέρα και τη ζωή ολά-

κερη. Μιλάμε για καταστροφικό άνθρωπο, και το 'κανε ο διάολος να τον έχω πεθερό. Ο τύπος δεν παίζεται. Έχει ένα ύφος τεσσάρων εκατομμυρίων καρδιναλίων και αντιμετωπίζει όλους τους άλλους σαν να είναι μυρμήγκια. Δεν κοιτάζει το χάλι του, πώς κατάντησε εξήντα δυο χρονών ολομόναχος, δίχως κανέναν –εκτός απ' την κόρη του– να τον νοιάζεται και να τον αγαπά, παρόλα κορδώνεται σαν να 'ναι παγόνι απέναντι σε σπουργίτια. Εγώ, για να 'μαι ειλικρινής, δε θέλω ούτε να τον βλέπω, απλώς υποχωρώ γιατί η γυναίκα μου τον αγαπά υπερβολικά και δε θέλω να τη στεναχωρώ. Τι φταίει κι αυτή η κακόμοιρη, με τους γονείς που έμπλεξε. Σάματις διάλεξε αυτή μια θεότρελη μάνα και έναν πατέρα Μεγάλο Ναπολέοντα; Χώρισαν βέβαια, αλλά πριν το κάνουν πρόλαβαν να καταστρέψουν την κόρη τους. Και μόνο που οι δυο γονείς συμφώνησαν με ενθουσιασμό να βγάλουν το κοριτσάκι τους Ομίχλη φτάνει και περισσεύει. Χρειάζεται άλλη απόδειξη ότι δεν είναι στα καλά τους;

Κι ενώ, λοιπόν, όλα πήγαιναν περίφημα στην Περγούσσα, μου κουβάλησε τον πατέρα της για να συμφιλιωθούμε, λέει. Τι είδους συμφιλίωση μπορώ να πετύχω εγώ μ' έναν υπερφίαλο καρραγκιόζη σαν τον Κατάλευκο; Έχει κάνει, λέει, μεγάλη καριέρα ως δημοσιογράφος και γι' αυτό πρέπει να σέβομαι τις ιδιαιτερότητές του. Σκασίλα μου. Κι εγώ κάνω καριέρα ως αστυνομικός κι ο πατέρας μου έκανε καριέρα ως βοσκός κι ένας μπάρμπαρς μου ως βυζαντινός ψάλτης στο Ηράκλειο. Και λοιπόν; Πρέπει να πηρξουμε τ' αρχίδια των υπολοίπων με την καριέρα μας ή πρέπει να απαιτούμε να μας στρώνουν κόκκινο χαλί για να περάσουμε; Βέβαια, έχω τριάντα χρόνια διαφορά με τον πεθερό μου, εξήντα δύο χρονών γέρος είναι πια, αναμενόμενο να έχουν καεί οι φλάντζες του.

Συνήθως δεν του δίνω σημασία, εκτός αν οι κουβέντες

του με φέρουν στο αμύν. Καμιά φορά μάλιστα, για χάρη της Ομίχλης, παριστάνω ότι τον ακούω ή ότι δίνω δίκιο στις μαλακίες που ξεφουρνίζει. Κι αυτός, αντί να καταλάβει ότι τον δουλεύω, πιστεύει ότι παρακαλάω για μια καλή κουβέντα του. Τόσο πυροβολημένος είναι. Δε βαριέστε, κάποια στιγμή θα φύγει και θα ησυχάσουμε. Βέβαια έχει στρογγυλοκάτσει στην Περγούσσα και δε δείχνει την παραμικρή διάθεση να ξεκουμπιστεί, δεκαπέντε μέρες τον έχω στα πόδια μου. Τι διάολο κάνει εδώ, δεν μπορώ να καταλάβω. Διότι ο Κατάλευκος δεν είναι άνθρωπος που θα κάνει ήρεμα το μπάνιο του στη θάλασσα, θα ξαπλώσει στον ήλιο, θα διαβάσει το καλοκαιρινό βιβλίο του και θα πάει το βράδυ στο ήσυχο ταβερνάκι του. Αυτός όπου βρεθεί αναστατώνει το σύμπαν, αφήνει πίσω του ερείπια... Προς το παρόν μένει σ' ένα δωμάτιο δίπλα μας, στην ίδια αυλή, διότι το στενό δυαράκι που έχω με την Ομίχλη –ευτυχώς– δε χωράει τρίτο, τρώμε όμως μαζί μεσημέρι βράδυ και γενικώς τον βρίσκω διαρκώς μπροστά μου σαν φάντη μπαστούνι. Ελπίζω να τελειώσει γρήγορα αυτή η επίσκεψη, άλλωστε στο τέλος Σεπτέμβρη θα φύγουμε κι εμείς.

Από καθαρά υπηρεσιακή πλευρά, δεν μπορώ να πω ότι το τρίμηνο μου προσέφερε τίποτα. Όλα κύλησαν εντελώς ομαλά, σε σημείο να βαριέμαι. Κάτι ψευτοεπεισόδια είχαμε όλα κι όλα, ατυχήματα τουριστών, τσακωμούς και μεθύσια της πλάκας, τίποτα ενδιαφέρον. Τις μικροϋποθέσεις των ντόπιων τις ανέλαβε ο Αλιγάτορας, αυτός τους ξέρει όλους σαν κάλπικες δεκάρες και θα μείνει πάλι πίσω στο νησί τον χειμώνα, άρα ας έχει την ευθύνη. Στους άλλους δύο ανέθεσα τις παραλίες των γυμνιστών. Η Περγούσσα είναι άντρο διάφορων φρικιών, αναρχικών και παλιών χίπηδων, που έρχονται με τις σκηνές τους για να κάνουν ελεύθερο κάμπινγκ.

Αυτούς τους αλητάμπουρες που κυκλοφορούν με τις τσουτσούνες έξω, παίζουν κιθάρα, μαστουρώνουν με τρίφυλλα και ρημάζουν τα μποστάνια των ντόπιων τούς ανέλαβαν ο Γκιόκας με τον Βαρθολομαίο. Εγώ έχω τη γενική εποπτεία των τριών και την ευθύνη για τον Χατζησωκράτη, θα σας πω και γι' αυτόν. Εφοπλιστής είναι, που κατέχει μια ολόκληρη χερσόνησο της Περγούσσας, την οποία μάλιστα έχει αποκλείσει από το υπόλοιπο νησί. Αυτός θέλει ειδική μεταχείριση, άρα τον ανέλαβα εγώ ως διοικητής. Όμως σε γενικές γραμμές όλα κύλησαν μέσα σε μια κουραστική ρουτίνα. Τίποτα το πραγματικά αξιοσημείωτο για την αστυνομία. Τσάμπα μας έστειλε το κράτος και πλήρωσε τόσα έξοδα.

Κι αυτό το «βοήθεια!» που ακούω τούτη τη στιγμή είναι το πρώτο από τον Ιούνιο που ήρθα. Γυναικεία φωνή... από τον μόλο ακούστηκε... τρέχω...

ΤΕΣΣΕΡΑ

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ μετά το ουρλιαχτό της κυρα-Σταυρούλας δεν είχε τίποτα από τη χολλυγουντιανή μεγαλοπρέπεια του CSI Λας Βέγκας ή Λος Άντζελες. Εκεί ανακαλύπτουν τον σκοτωμένο, αποκλείουν την περιοχή σε δευτερόλεπτα κι αρχίζουν να διυλίζουν τον τόπο του εγκλήματος με τα πιο ασύλληπτα μηχανήματα που έχει ανακαλύψει ποτέ ο άνθρωπος. Ούτε χιλιοστό τρίχας, ούτε μια υποψία αίματος ή σπέρματος δεν τους γλιτώνει. Πρόκειται για το μεγαλείο της γνώσης και της μεθοδικότητας. Αντιθέτως, όταν ανακαλύψουν έναν νεκρό στην Περγούσσα, ακολουθεί ο γάμος του Καραγκιόζη με όλα τα κλαρίνα και τα νταούλια που δικαιούνται. Καμιά δεκαπενταριά νομάτοι, όλοι ντόπιοι, έτρεξαν σαν δαιμονισμένοι, συνωστίστηκαν στην εξωτερική σκάλα, τσαλαπατήθηκαν μεταξύ τους, στριμώχτηκαν στη στενή πόρτα του δωματίου και μπούκαραν μέσα, σαν ταύροι σε νησιώτικο υαλοπωλείο. Οι λιγοστοί ξένοι τουρίστες δεν κουνήθηκαν απ' τα τραπέζια τους, απλώς κοίταζαν τη φασαρία παραξενεμένοι, αλλά όποιος Περγουσιώτης έτυχε να βρίσκεται κοντά στον μόλο εκείνη τη στιγμή διακτινίστηκε μέσα στο δωμάτιο όπου κείτονταν άπνους και μακάριος ο καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Δημήτριος Μαγγελάνος, με το μποξε-

ράκι του κι ένα σκούρο καφέ φανελάκι που έγραφε μπροστά «Freedom, Freedom, Freedom».

Ο Κατάλευκος, πίνοντας τον καφέ του ακριβώς κάτω από το μοιραίο δωμάτιο, κατάφερε να μπει μέσα απ' τους πρώτους. Μα στο λεπτό παρασύρθηκε απ' την κοσμοσυρροή σε μια γωνιά, με το μισό χωριό χωμένο μέσα και το άλλο μισό να καταφτάνει πίσω του και να φρακάρει στη βάση της τσιμεντένιας σκάλας. Οι σκηνές που εκτυλίχθηκαν ήταν ανυπέρβλητης αισθητικής. Δυο τρεις έπεσαν πάνω στον Μαγγελάνο και του έκαναν διάφορα γιατροσόφια, ενώ οι υπόλοιποι περικύκλωσαν το κρεβάτι και τους έδιναν οδηγίες κάνοντας παράλληλα διάφορες ιατρικές γνωματεύσεις:

«Ταμπλάς του 'ρθε».

«Εγκεφαλικό».

«Έμφραγμα».

«Μήπως έχει λιποθυμήσει μόνο;»

«Ύψωσέ του τα ποδάρια. Αν είναι ζωντανός, θα πάρει αέρα».

«Τη θερμοκρασία του δεξ. Τη θερμοκρασία».

«Μήπως ήπие πολύ κρασί και πνίγηκε στον ύπνο του;»

«Αφού η μύτη του τρέχει αίμα. Ζει».

«Δε βλέπεις, ρε, που είναι ξεραμένο; Πάει αυτός».

«Τον γιατρό γρήγορα».

«Ποιον γιατρό, μωρέ; Αυτός θέλει παπά».

«Βρε τον κακομοίρη, νέος άνθρωπος».

«Σιγά τον νέο. Θα κοντεύει τα εβδομήντα».

«Ε, τότε θα 'χε πίεση και του 'ρθε νταμπλάς. Καλά το είπα απ' την αρχή».

Όσο εξελισσόταν αυτή η υπερβατική συζήτηση στην εξέδρα που είχε δημιουργηθεί γύρω από τον Μαγγελάνο, πάνω στο κρεβάτι του πεθαμένου γινόταν χαμός. Ο ένας ακου-

μπούσε τη χερούκλα του στο μέτωπο του Μαγγελάνου για να δει τη θερμοκρασία του, ο δεύτερος του 'δινε γροθιές στο στέρνο πάνω από την καρδιά, ενώ ένας τρίτος είχε καβαλήσει το κρεβάτι και προσπαθούσε να σηκώσει ψηλά τα πόδια του νεκρού, σαν προπονητής που παλεύει να καταπολεμήσει την κράμπα ποδοσφαιριστή του. Όμως είχε ήδη επέλθει η νεκρική ακαμψία, διότι, παρ' όλη τη δύναμη που έβαλε, κατάφερε μόλις ν' ανασηκώσει τα πόδια είκοσι πόντους απ' το στρώμα. Κι όταν τα άφησε, αυτά έμειναν εκεί ανασηκωμένα, λες κι ο πεθαμένος έκανε άσκηση για κοιλιακούς. Το θέαμα ήταν για γέλια και για κλάματα. Ο Κατάλευκος, μόλις συνήλθε από το στρίμωγμα, ήταν ο πρώτος που αντέδρασε φυσιολογικά:

«Είστε ηλίθιοι όλοι σας, μωρέ;» ούρλιαξε. «Τι κάνετε πάνω στον άνθρωπο; Κατεβείτε αμέσως από το κρεβάτι. Δε βλέπετε ότι είναι νεκρός εδώ και ώρες; Κάντε πίσω όλοι σας. Μην αλλοιώνετε τα στοιχεία».

«Τα στοιχεία; Ποια στοιχεία;» ρώτησε ένας απ' τον σωρό, ενώ όλοι μαζί έκαναν δυο βήματα πίσω. «Τι εννοείς;»

«Εννοώ ότι ο άνθρωπος αυτός όχι μόνο είναι νεκρός τουλάχιστον ένα οκτάωρο, αλλά πιθανότητα δεν πέθανε μόνος του. Τον πέθαναν».

«Τον πέθαναν;» έκραξαν άπαντες με φρίκη.

«Μάλιστα, κύριοι» υψώθηκε η γεμάτη στόμφο φωνή του Σεβαστιανού Κατάλευκου. «Φοβάμαι ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια δολοφονία».

«Δολοφονία;» ούρλιαξαν οι χωριανοί.

«Ακριβώς. Δο-λο-φο-νί-α. Μα καλά, είστε τελείως τυφλοί; Δε βλέπετε, μωρέ, τη στάση του κεφαλιού του; Έχει πέσει στο πλάι σαν να μην υπάρχει κόκαλο να το συγκρατεί. Κάποιος του 'σπασε τον σβέρκο, είναι ολοφάνερο».

«Τον... σβέρκο;...»

Με γουρλωμένα μάτια, οι Περγουσιώτες στράφηκαν και ξανακοίταξαν τον νεκρό γεμάτοι δέος. Άλλο είναι να υπάρχει ένας νεκρός στο δωμάτιο κι άλλο ένας δολοφονημένος. Παρατήρησαν για λίγο τον δύστιχο Μαγγελάνο μέσα στο χάος που οι ίδιοι είχαν δημιουργήσει προσπαθώντας να τον συνεφέρουν, και μετά ξέσπασαν σε μια δεύτερη φουρνιά γνωματεύσεων και εικασιών:

«Πραγματικά, ρε σεις, το κεφάλι του γέρνει πολύ».

«Μήπως σηκώθηκε μέσα στη νύχτα να πιει νερό, βρόντηξε σε κανένα κομοδίνο κι έσπασε τον σβέρκο του;»

«Τι λες, μωρέ; Θα 'χε πληγή στο πλάι».

«Αυτός χτύπησε στη μύτη. Εκεί έχει αίματα».

«Τι δουλειά έχει η μύτη με τον σβέρκο; Κι έπειτα, δε σπάει τόσο εύκολα ο σβέρκος του ανθρώπου. Εδώ στα αρνιά χρειάζομαστε χασαπομάχαιρο. Ξέρετε πόσο μεγάλη κοκάλια είναι;»

«Κι άμα σπάσει ο σβέρκος σου, πεθαίνεις δηλαδή; Γιατί; Αφού τα υπόλοιπα κόκαλα τα φτιάχνουν με γύψο. Ο σβέρκος δε φτιάχνει;»

«Ποιος ξέρει; Σπάει, φαίνεται, το μεδούλι».

«Το 'χω δει στην τηλεόραση. Ο φονιάς πιάνει από πίσω το πιγούνι, του κάνει μια απότομη κίνηση στο πλάι και πέφτει ο άλλος σαν σακί».

«Και γιατί να υποθέσουμε ότι τον σκότωσαν; Μπορεί να έκανε μόνος του κάποια απότομη κίνηση την ώρα που κοιμόταν».

«Έχεις δει να σπάει κανενός ο σβέρκος στον ύπνο του, ρε;»

«Μήπως ήταν υπνοβάτης;»

Ο Κατάλευκος ένωσε να χάνει την υπομονή του με τη λογοδιάρροιά τους. Με αποφασιστικό βήμα βγήκε από το πλήθος κι έβγαλε μια δεύτερη αγριοφωνάρα, που κάλυψε τους πάντες:

«Ρε, δεν αφήνετε τις μαλακίες, λέω γω; Βγείτε όλοι έξω από τον τόπο του εγκλήματος. Όσο είστε εδώ μέσα και ακουμπάτε πράγματα, αλλοιώνετε τα στοιχεία. Η αστυνομία δε θα μπορέσει να βγάλει άκρη. Όλοι έξω. Θα μείνω μόνο εγώ και η ιδιοκτήτρια μέχρι να έρθουν οι αστυνομικοί. Ας τρέξει κάποιος στον σταθμό να τους ειδοποιήσει. Άντε, δρόμο, αφήστε μας μόνους να δούμε τι συμβαίνει εδώ πέρα».

«Κι εσύ δηλαδή γιατί θα μείνεις;» τον ρώτησε με θράσος ο Μανόλης, ένας νεαρός ψαράς που έκανε και δρομολόγια στα γύρω νησιά και στις απρόσιτες παραλίες.

«Διότι εγώ είμαι... εγκληματολόγος, νεαρέ».

«Εγκληματολόγος; Εγώ νόμιζα ότι είσαι δημοσιογράφος...»

«Και τότε πώς κατάλαβα ότι είναι δολοφονημένος, ε; Είμαι και δημοσιογράφος, αλλά στην καριέρα μου έχω δει πιο πολλούς εγκληματίες απ' όσους χωρά μια φυλακή, και περισσότερα θύματα εγκλημάτων απ' όσους νεκρούς θα αντικρίσεις εσύ στον Άδη όταν πνιγείς με τη βάρκα σου» τον κατακεραύνωσε ο Κατάλευκος.

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε απέξω η φωνή του υπαστυνόμου Βαρθακουλάκη, που είχε επιτέλους καταφτάσει και προσπαθούσε ν' ανοίξει δρόμο ανάμεσα στο πλήθος που κατέκλυζε τη σκάλα. Μόλις κατάφερε να φτάσει στην πόρτα και η ψηλόλιγνη φιγούρα του με τη στολή εμφανίστηκε στην είσοδο, το κύρος της εξουσίας αποκατέστησε αυτόματως την τάξη. Δε χρειάστηκε να πει κουβέντα κι ο κόσμος οπισθοχώρησε χωρίς να βγάλει άχνα. Το όργανο της τάξης πλησίασε στο κρεβάτι και κοίταξε τον νεκρό Μαγγελάνο με εξεταστικό μάτι.

«Έχει κανείς καμιά ιδέα τι συνέβη εδώ;» ρώτησε γενικώς.

«Τον βρήκα το πρωί που ήρθα να καθαρίσω το δωμάτιο» απάντησε η κυρα-Σταυρούλα. «Ήταν πεθαμένος».

«Το βλέπω» μουρμούρισε ο Βαρθακουλάκης. «Μήπως ήταν άρρωστος; Μήπως έπασχε από κάτι; Καρδιά ή κάτι τέτοιο; Μήπως σου είχε πει οτιδήποτε;»

«Όχι, κυρ αστυνόμε. Μια χαρά φαινόταν ο άνθρωπος τέσσερις μέρες που έμενε εδώ».

«Μάλιστα... Αθηναίος ήταν;»

«Μάλλον, καθηγητής ήταν, λέει» είπε ξεψυχισμένα η γυναίκα. «Δημήτριος Μαγγελάνος λέγεται».

«Χρειάζεται γιατρός, για να μας πει πού οφείλεται ο θάνατός του. Κανένα έμφραγμα ίσως...»

«Ούτε έμφραγμα ούτε ανακοπή ούτε εγκεφαλικό» ακούστηκε καμπανιστή η φωνή του Κατάλευκου από την άκρη του δωματίου. «Δολοφονήθηκε ο άνθρωπος».

Ο υπαστυνόμος στράφηκε έκπληκτος και είδε τον πεθερό του να είναι σκυμμένος μπροστά στο ετοιμόρροπο τραπέζακι που συμπλήρωνε την επίπλωση του δωματίου. Είχε στραμμένη την πλάτη του στον νεκρό και μιλούσε ξεφυλλίζοντας ήρεμα ένα ντοσιέ που προφανώς ανήκε στον Μαγγελάνο.

«Σεβαστιανέ, τι κάνεις εδώ;»

«Είδα φως και μπήκα. Όπως όλο το νησί άλλωστε».

«Πέραν έξω, σε παρακαλώ. Δεν επιτρέπεται να είσαι εδώ μέσα. Κι όλοι σας, βγείτε τώρα. Και τι είπες πριν, Σεβαστιανέ; Δολοφονήθηκε; Γιατί το λες αυτό;»

«Είναι σπασμένος ο αυχένας του, είναι ολοφάνερο, Όμηρε» είπε με περιφρόνηση ο Κατάλευκος. «Ούτε εσύ το πρόσεξες; Και είσαι κι υπαστυνόμος... Για κοίτα την κλίση του κεφαλιού. Και την εγκεφαλική αιμορραγία. Δες το αίμα στη μύτη».

Ο νεαρός υπαστυνόμος άκουσε ένα καμπανάκι εκνευ-

ρισμού να χτυπά στο κεφάλι του με τον τόνο του πεθερού του, αλλά τώρα υπήρχαν άλλες προτεραιότητες. Πλησίασε τον νεκρό στους πέντε πόντους και τον παρατήρησε καλύτερα. Πράγματι, κάτι δεν πήγαινε καλά με το κεφάλι του. Δεν τον ακούμπησε καθόλου. Αν επρόκειτο για έγκλημα, τότε χρειαζόταν η Σήμανση, μπας και υπήρχε κανένα στοιχείο. Ποια Σήμανση στην Περγούσσα δηλαδή...

«Ίσως έχεις δίκιο» μουρμούρισε τελικά. «Φαίνεται να 'ναι σπασμένος ο αυχένας. Δολοφονία δηλαδή. Διότι ατύχημα, δύσκολο...»

«Σίγουρα έχω δίκιο, Όμηρε».

«Βλέπω ότι αντιστάθηκε. Το κρεβάτι του είναι άνω κάτω. Έγινε πάλη εδώ. Και τα πόδια του; Πώς είναι έτσι σηκωμένα;»

«Αυτό είναι άλλο» είπε γελώντας ο Κατάλευκος. «Όρμησαν οι χωριανοί πάνω στο κρεβάτι, τον καβάλησαν και τον έκαναν έτσι».

«Γιατί;» έφριξε ο Βαρθακουλάκης.

«Ξέρω γω; Διότι ήθελαν να τον γιατροπορέφουν. Έτσι γίνεται, φαίνεται, στα νησιά. Ελλείψει γιατρού, κάνουν οι ίδιοι τις εγχειρήσεις».

«Και ποιος ηλίθιος τους άφησε να σκαρφαλώσουν πάνω στο κρεβάτι; Μετακίνησαν τον νεκρό; Αυτό είναι αλλοίωση στοιχείων».

«Αν δεν ήμουν εγώ να τους σταματήσω, αγαπητέ υπαστυνόμε που μου κάνεις και παρατήρηση, θα χόρευαν ακόμα πάνω στον πεθαμένο. Μέχρι έξω θα τον είχαν σύρει. Θα τον κατέβαζαν απ' τη σκάλα κρατώντας τα ποδάρια του και με το κεφάλι του να βροντά σε κάθε σκαλί».

«Καλώς. Πέρασε τώρα έξω. Δεν έχεις καμιά δουλειά εδώ».

Όμως ο Κατάλευκος δεν έδωσε την παραμικρή σημασία

στη διαταγή του Όμηρου. Είτε μίλησε είτε έκλασε ο υπαστυνόμος γαμπρός του, γι' αυτόν ήταν το ίδιο πράγμα. Έσκυψε ξανά στο ντοσιέ που είχε ανοίξει πάνω στο τραπέζι. Υπήρχαν διάφορα τυπωμένα χαρτιά, χειρόγραφες σημειώσεις και μερικά αποκόμματα εφημερίδων. Ο δημοσιογράφος ξεδίπλωσε ένα, του έριξε μια ματιά και μετά, βγάζοντας το κινητό του, εστίασε και το έβγαλε φωτογραφία. Η αστραπή του φλας κινητοποίησε τον Βαρθακουλάκη, που όρμησε, άρπαξε τον πεθερό του από το μπράτσο, του βούτηξε το απόκομμα, το άφησε με δύναμη στο τραπέζι και τον πήγε σχεδόν σέρνοντάς ως την έξοδο του δωματίου. Ο Κατάλευκος βγήκε χαμογελώντας ειρωνικά.